

3. Современный бой и физическая подготовка войск / Сборник научных статей. Выпуск V / Под редакцией Блахина Г.Н., С-Пб., 1995, С. 51-53.
4. Современный бой и физическая подготовка войск / Сборник научных статей. Выпуск III / Под редакцией Гилева В.П., С-Пб., 1992, С. 84-99.
5. Спеціальна фізична підготовка курсантів, що навчаються за різними військовими спеціальностями: Звіт про НДР (проміжний) / ЛВІ, 2002, - 71 с.
6. Теорія та організація фізичної підготовки військ: Підручник / Під редакцією Ю.О.Резнікова, В.М.Афоніна. - Львів: ЛВІ, 2002.- С. 105-146, 150-153.

PROFESSIONAL - APPLIED PHYSICAL PREPARATION OF THE FUTURE OFFICERS OF DIFFERENT SPECIALTIES

Sergey ERYOMIN

Red Star order, Hetman P. Sagaydachny Lviv Military institute attached to National University "Lvivska Polytechnica"

The article deals with the approaches of PAPP as a section of the general physical preparation of the future officers of different specialties. The basic assignment of it is the development and maintenance on an optimum level mental and physical qualities of the person. The research problems and the ways of realization of their results are determined.

РОЛЬ КОМПОНЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У СИЛОВІЙ ЗАТРИМЦІ ПРАВОПОРУШНИКІВ.

О.НЕСІН, А.ПАВЛОВ

Донецький інститут внутрішніх справ

Відомо, що для підтримки правопорядку й успішного протистояння злочинцям потрібно не тільки юридична підготовка, але і фізична готовність співробітників ОВС до рукопашного бою, ефективного використання зброї. Дуже часто злочинці чинять активний опір співробітникам міліції, загрожуючи їхньому життю. Практика показує, що результат будь-якої операції по припиненню злочинних дій багато в чому залежить від професійно-прикладної фізичної підготовленості співробітників ОВС.

Непрофесійні дії в ліквідації злочинних проявів приведуть до травм і загибелі як самих співробітників, так і безневинних людей, і це, у свою чергу, негативно впливає на авторитеті правоохоронних органів, їхній здатності протистояти злочинному світу і підтримувати правопорядок.

Таким чином, реальна обстановка підтверджує необхідність в удосконалюванні фізичної підготовленості співробітників органів внутрішніх справ, підвищенні вимог до виконання службових обов'язків.

На жаль, вирішення зазначених задач не завжди забезпечується використовуваними фахівцями засобами і методами, що нерідко неадекватні і неконкретизовані.

Змушені відзначити недоліки типової програми по спеціальній фізичній підготовці фізичні вправи проводяться в основному в стандартних ситуаціях, не враховується форма одягу і спеціальні засоби, що використовуються при затримці злочинців, відсутність моделювання ситуацій, що найбільше часто зустрічаються в практиці, відсутність комплексні тести, що характеризують спеціальний рівень фізичної і технічної підготовленості.

Звідси очевидна важливість проблеми подальшого удосконалювання навчального процесу з фізичної підготовки. Вона є складовою частиною вузівської підготовки фахівців ОВС і відноситься до найбільш активних засобів розвитку професійно-важливих якостей, формує високу надійність рухових дій в екстремальних ситуаціях.

Проведене нами опитування працівників оперативних служб і спеціальних підрозділів показало, що багато молодих співробітників правоохоронних органів виявляють розгубленість і скутість при зіткненні з правопорушниками. Найбільш впевнено в подібній ситуації поведуться співробітники спецпідрозділів "БЕРКУТ" і "СОКІЛ", серйозні труднощі виявляють співробітники слідчих підрозділів. Більшість респондентів оперативних служб (68,3%) відзначають, що їм не вистачає навичок екстремальній ситуації навичок практичного застосування прийомів самбо і вольфгангівською зброєю, указують на недолік показників швидкодії, відзначають низький рівень психічної підготовки.

Обстеженим нами працівникам органів внутрішніх справ доводилося затримувати правопорушників за хуліганство (оперативні працівники - 38,4%, спеціальні підрозділи - 30,6%), пияцтво (оперативні працівники - 40,3%, спеціальні підрозділи - 28,4%), незаконний обіг наркотиків (оперативні працівники - 12,4%, спеціальні підрозділи - 27,2%), використовуючи бойові прийоми боротьби.

Установлено, що різні фактори (час доби, погодні умови, місце затримки) впливають на характер ситуації, у якій відбувалася затримка. Співробітники органів внутрішніх справ робили затримки в основному у вечірній (спеціальні підрозділи - 41,3%, оперативні працівники - 37,5%) і нічний час (оперативні працівники - 37,2%, спеціальні підрозділи - 37,2%). Погодні умови (дощ, сніг, туман, ожеледиця) ускладнювали виконання службово-бойових задач, однак росту затримки в цих умовах не виявлено. Очевидно, несприятливі погодні умови згубно впливають на діяльність співробітників, але і на дії правопорушників. Звичайна затримка відбувалася в присутності людей (спеціальні підрозділи - 70,2%, оперативні працівники - 64,3%), значно рідше - у приміщенні (оперативні працівники - 25,4%, спеціальні підрозділи - 22,1%) і транспорті (оперативні працівники - 7,3%, спеціальні підрозділи - 5,2%).

У момент зіткнення з правопорушниками чітко простежується вплив на рівень затримки і рівня підготовленості співробітника міліції. Багато співробітників у конфлікті виявляють негативно-емоційні якості: страх, розгубленість і тривожність. У руках злочинця часто паралізував дії співробітника ОВС. Рішучість і самовладання витримка і самовладання, впевненість і зібраність виявлялися тоді, коли співробітник міліції був упевнений у своїх силах.

Оперативні працівники вказували, що в екстремальній ситуації їм не вистачало спритності, швидкості і навичок переслідування злочинців. При затримці правопорушників співробітники ОВС часто використовували удари руками (спеціальні підрозділи - 41,3%, оперативні працівники - 39,5%), ногами (відповідно 30,7% і 32,3%) застосовували болючі прийоми (22,5% і 20,7%), кидки (5,5% і 7,5%).

Правопорушники, у свою чергу, роблячи опір співробітникам правоохоронних органів, найбільше часто завдавали удари ногою нижче пояса (31,0%), удари предметами в голову (26,2%), у живіт (16,7%). З найбільш небезпечних і підступних ударів можна виділити наступні: удар небезпечною бритвою або розбитою пляшкою по голові, удар ногою в голову з близької відстані, удар ножем у живіт, удар ножем у спину, удар велосипедним ланцюгом або залізним предметом. Опитувані особливо підкреслювали небезпеку раптових ударів, ударів у спину (після відволікання уваги співробітника міліції на сторонні об'єкти, простотою поведіння, спокійним тоном розмови, киданням в обличчя каменю або піску).

Більшість співробітників схилилася до думки, що захист від несподіваного удару можливі в збільшенні дистанції, що дозволяє правильно оцінити обстановку і прийняти потрібне рішення.

Важливий момент психологічної підготовки - вивчення умов, у яких здійснюється діяльність, і вироблення вимог, що пред'являються при цьому до людини. Для цього проводився аналіз ситуації єдиноборства при затримках правопорушників. Особливості таких ситуацій вивчалися в ході індивідуальних бесід за спеціально виробленою схемою. Усього було опитано 37 чоловік, що пройшли підготовку в умовах спеціального призначення і мали великий досвід затримки злочинців і правопорушників.

У результаті збору інформації були виявлені наступні найбільш важливі психологічні якості, які необхідно спеціально виробляти в особового складу: швидкість реакції, рішучість, впевненість у своїй правоті, обережність, вміння впливати на емоційно-вольову сферу людей на основі знань психології поведінки в конфліктних ситуаціях, мужність, спритність, ясність думки, впевненість у своїй силі.

За думку співробітників ОВС, у гострій сутичці зі злочинцями необхідна швидкість реакції, холоднокровність і ясність думки. Співробітники міліції в екстремальних ситуаціях надавали перевагу самовладанню.

Перше місце в силовому знешкодженні злочинця має швидкість реагування на ті дії супротивника як фактор особистої безпеки співробітника міліції.

Висновок: у процесі навчання і тренування курсантів необхідно постійно виробляти ці якості.

"Впевненість у своїй правоті" - друге місце в опитуванні. Дана якість обумовлена знанням законодавчих основ і документів, що регламентують правомірність тих або інших дій міліціонера, і забезпечує необхідний психологічний стан і ефективно реагує в ситуації припинення правопорушення.

Особлива внутрішня активність людини виявляється в ситуаціях, зв'язаних з необхідністю прийняти рішення, тому не випадково "рішучість" і "самостійність" названі значимими. Велике значення для співробітників силових структур додавали обережності (досвід участі в єдиноборствах доводить значимість пильності й обережності в поведінці співробітника міліції).

Важлива роль приділяється знанням психології поведінки в конфліктних ситуаціях, практичним умінням впливати на емоційно-вольову сферу людини.

Найбільш небезпечних службових ситуацій, у які може потрапити співробітник міліції наступний: бойові дії з бандитськими формуваннями, сутичка з озброєними злочинцями, дії в оточенні агресивно налаштованої юрби, небезпека виникнення паніки від збройного нападу, невідомість, паніка, непевність у товаришу, необхідність діяти зі злочинцем у складних умовах.

Усі ці ситуації можна досить чітко розділити на дві групи, обумовлені об'єктивними і суб'єктивними труднощами. До об'єктивних труднощів варто віднести кількісну перевагу або гарну фізичну і технічну підготовку супротивників, а також несприятливі умови навколишнього середовища.

Суб'єктивні труднощі багато в чому обумовлені психологічними особливостями людини, його стійкістю до впливів факторів раптовості, невизначеності, багатолюдності.

З приведеного аналізу видно, що в даний час у процесі спеціальної фізичної підготовки основна увага як і раніше приділяється фізичній і технічній підготовці, і меншому ступені розглядаються питання, зв'язані з психічними й особистісними якостями. На наш погляд, повинні використовуватися комплексні критерії оцінки готовності співробітників міліції до рішення службово-бойових задач.

На жаль, в основу існуючої системи фізичної підготовки співробітників ОВС покладені вправи, які виконуються, головним чином, у стандартних умовах (біг 100 метрів на стадіоні, підтягування на перекладині в умовах залу, прийоми самбо в партнері, який не завдає опору) і здача по них нормативів.

Службово-бойова ж діяльність вимагає різнобічної і комплексної готовності дій за схемою: пошук - переслідування - силова затримка - вогнепальне ушкодження злочинців. Тільки при цій умові можна ефективно вирішувати задачі, покладені на співробітників міліції.

Література.

1. Антонов Г. В., Слепньов А. Я. Зміст і основні напрямки професійно-прикладної фізичної підготовки // Питання ефективності професійно-прикладної фізичної підготовки співробітників ОВС: Сб. науч. праць. - Мінськ: МВС БССР, 1991. - С. 9.
2. Зезюлин Ф.М. Удосконалення підготовки слухачів (курсантів) навчальних закладів МВС РФ до дій проти збройного правопорушника (педагогічний аспект): Автореферат дис. канд. пед. наук. - М., 1995. - 24с.
3. Пиріжків В.Ф. Закони злочинного світу молоді. (Кримінальна субкультура). - Тверь. ІПП Приз, 1994. - 320с.
4. Шейченко В.А. Обґрунтування спеціальних принципів фізичної підготовки в ОВС. Сучасний бій і фізична підготовка військ: Сб. науч. праць. - С.-Пб.: ВДКИФК, 1999. - С.106-137.

ROLE OF COMPONENTS SPECIAL PHYSICAL PREPARATION OF THE WORKERS OF LAW-ENFORCEMENT BODIES IN FORCE DETENTION OF THE OFFENDERS.

A.NESIN., A.PAVLOV.

Donetsk Institute of Internal affairs

In the article it is underlined the advantages and lacks of modern system of special physical preparation of the cadets at institutes of internal affairs is given differential the analysis of factors promoting efficiency of force detention of the offenders, the recommendations for perfect of special preparation system in police high schools are offered.
